

LATVIJAS REPUBLIKA
TĒRVETES NOVADA DOME

Reģ.Nr.90001465562

"Zelmeņi", Tērvetes pagasts, Tērvetes novads, LV-3730, tālr.63726012, fakss 63726012,
e-pasts: tervetesnd@tervetesnd.lv

TĒRVETES NOVADA TĒRVETES PAGASTĀ

**Tērvetes novada pašvaldības 2018. gada budžeta
paskaidrojuma raksts**

Tērvetes novada domes priekšsēdētājas ziņojums

Tērvetes novada pašvaldības budžeta projekts 2018. gadam izstrādāts, pamatojoties uz likumu „Par valsts budžetu 2018. gadam”, Ministru kabineta 2017. gada 19. decembra noteikumiem Nr.760 „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2018. gadā”, ievērojot likumu ”Par pašvaldībām”, ”Par pašvaldību budžetiem”, „Par budžetu un finanšu vadību”, saskaņā ar pašvaldības nolikumu „Nolikums par pašvaldības budžeta izstrādes, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtību”, kā arī ievērojot citu normatīvo aktu prasības. Budžets ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Tērvetes novadā uz 2018. gada 1. janvāri deklarēti 3524 iedzīvotāji, reģistrētā bezdarba līmenis uz 2018. gada 1. janvāri ir 5,8 % , kas ir par 1,7 % mazāks kā uz 2017. gada 1. janvāri, teritorijas platība sastāda 22424,2 ha.

2018. gada budžeta prioritātes: izglītība, sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, vides sakārtošana.

Pašvaldības uzstādījumi novada attīstībai ir noteikti ar domes lēmumu apstiprinātos attīstības plānošanas dokumentos:

2012. gada 27. decembrī ar Tērvetes novada domes sēdes lēmumu apstiprināta Tērvetes novada Attīstības programma 2012.-2018.gadam, 2014. gada 23. oktobrī ar Tērvetes novada domes sēdes lēmumu apstiprināta Tērvetes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam. 2018. gada 1. februāra domes sēdē veikti precizējumi Tērvetes novada investīciju plānā 2014.-2018. gadam.

Tērvetes novada attīstības plānošanas dokumentos noteiktas pašvaldības attīstības prioritātes un mērķi – kā stratēģiskie un ilgtermiņa, tā arī vidēja termiņa prioritātes un rīcības un uzdevumi to sasniegšanai. Ir noteikti šādi stratēģiskie attīstības mērķi:

I. Aktīva, apmierināta, izglītota sabiedrība.

II. Kvalitatīva dzīves, atpūtas un darba vide.

III. Attīstībai un sadarbībai atvērta pašvaldība.

Tērvetes novada attīstībai ir izvirzītas 3 ilgtermiņa prioritātes: *Iedzīvotājiem pieejami kvalitatīvi izglītības, kultūras, sporta, brīvā laika, veselības un sociālie pakalpojumi, un droša dzīves vide; Modernas transporta, sakaru, ūdenssaimniecības, siltumapgādes sistēmas, nodrošinot vides resursu aizsardzību un attīstību nākotnē; Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms un lauksaimniecība, aktīvi uzņēmēji, efektīva publiskā pārvalde, radoša, sadarbībai atvērta sabiedrība.* Lai sasniegtu pašvaldības plānošanas dokumentos izvirzītos mērķus, pašvaldības budžetā ir iepļānoti finanšu līdzekļi šo mērķu sasniegšanas aktivitātēm, kuras plānots realizēt arī papildus piesaistot finanšu līdzekļus no ES fondu finansējuma.

2018. gadā atbilstoši Tērvetes novada investīciju plānam 2014.-2018. gadam Tērvetes novada pašvaldības budžeta līdzekļi tiks ieguldīti vairāku nozīmīgu projektu īstenošanā.

* EUR 48400 plānoti apkures un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijai Augstkalnes vidusskolas internāta ēkā;

* EUR 122500 plānoti multifunkcionāla sporta laukuma izbūvei pie Augstkalnes vidusskolas;

* EUR 28000 plānots gājēju celiņa izbūvei no Augstkalnes vidusskolas pirmsskolas grupas "Zvaniņi" līdz Augstkalnes vidusskolai;

*EUR 85000 plānots garāžu ēkas Zelmeņos (atrodas garāžas, noliktavas, ugunsdzēsības dienesta telpas) remonts, nomainot ēkas jumtu, durvis, veicot fasādes sakārtošanas darbus.

* Pēc 2016. gadā izstrādātas tehniskās dokumentācijas plānots veikt Tērvetes kultūras nama/administratīvās ēkas „Zelmeņi” siltināšanas II kārtu EUR 185266 apmērā. Ēka ir multifunkcionāla un sabiedriska, jo tajā atrodas Tērvetes novada kultūras nams, bibliotēka, Tērvetes novada pašvaldības administrācija, pasts un veikals;

* EUR 28000 plānots Tērvetes novada kultūras nama foajē un palīgtelpu remontam;

* EUR 6000 plānots automašīnu stāvlaukuma paplašināšanai pie pašvaldības dzīvojamās mājas "Labrenči";

* EUR 4200 plānots ģimenes atbalsta centra "Bērnu pasaule", kas atrodas daudzdzīvokļu mājā "Labrenči", remontam;

* EUR 18000 multifunkcionālā mini traktoriņa iegādei komunālās nodaļas vajadzībām;

* EUR 40000 jaunizveidotā piebraucamā ceļa gar pirmsskolas grupu "Sprīdītis" cietā seguma izbūvei;

* EUR 20000 piebraucamā ceļa gar Tērvetes pagasta pārvaldi sakārtošanai;

* Annas Brigaderes pamatskolas klašu remontiem plānots EUR 6000, interaktīvās tāfeles un datoru iegādei- EUR 3200, inventāram un tautas tērpiem – EUR 3200, pirmsskolas grupas "Sprīdītis" rotaļlaukuma elementiem- EUR 3200, dažādam inventāram-EUR 9570;

- *Sporta inventāra iegādei sporta nodaļas vajadzībām - EUR 3555;
- *2018.gadā plānots uzstādīt videonovērošanas sistēmu Zelmeņos, paredzot finansējumu EUR 2250, un Augstkalnes pagastā, paredzot finansējumu EUR 8000;
- * Tērvetes novada ugunsdzēsības dienesta vajadzībām EUR 6900 plānoti elpošanas aparātu iegādei, EUR 1500- spectērpiem, EUR 1600 piekabes iegādei;
- *EUR 18000 plānots Tērvetes novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādei;
- *EUR 6000 plānots koka kāpņu un kokā kalta uzraksta uzstādīšanai Tērvetes pilskalnā;
- *EUR 1000 plānots tūrisma informācijas stenda izgatavošanai un uzstādīšanai Augstkalnē;
- * EUR 1100 grāmatu iegādei katrai bibliotēkai (kopā EUR 4400);
- * EUR 20 000 apmērā plānots novirzīt SAC "Tērvete" ēku uzturēšanai;
- * Lai sniegtu atbalstu NVO darbībai un iedzīvotāju iniciatīvām, Tērvetes novada domes projektu konkursam „Mēs – Tērvetes novadam” 2018. gada budžetā ieplānoti EUR 5000.
- * Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020.gadam ietvaros plānots īstenot gājēju ceļa un stāvlaukuma atjaunošanu Tērvetes kapos. Darbu gaitā plānots izbūvēt gājēju ceļa segumu, kombinējot vecinātus skalotā bruģa akmeņus un akmeņus no demontētā vecā bruģa. Tiks izbūvētas ūdens notekas gar gājēju ceļu un atjaunots stāvlaukuma grants segums, kā arī pie stāvlaukuma izvietots informatīvs stends par Tērvetes kapu vēsturi, Kalnamuižas baznīcu un Pālēnu kapliču. Projekta plānotā kopsumma EUR 38000;
- *2018.gadā turpinās budžeta ieguldījumi pašvaldības īpašumā esošo ielu un ceļu sakārtošanā visā novada teritorijā. Ar ES finansiālu atbalstu tiek apgūts finansējums ceļu uzlabošanai lauku teritorijās. Pasākumā tiek atbalstīta pašvaldību grants ceļu (bez cietā seguma) būvniecība vai pārbūve. Plānots, ka programmas ietvaros 2018. gadā tiks pārbūvēti autoceļa posmi- TE-67 “Dūņu Trīņi- Lakstīgalas” 1,27 km garumā un BU-1 ”Stūrīši –Mednieki” 2,2 km garumā, kā arī izbūvēta jauna, atsevišķa piebrauktuve no valsts auto ceļa Bauska- Dobeles gar pirmsskolas izglītības grupu “Sprīdītis” uz A/S ”Agrofirma Tērvete” biroju. Paredzamās būvdarbu kopējās izmaksas EUR 400000;
- *Atbilstoši SAM 3.3.1. prasībām “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai”, plānota pašvaldības ceļu Te38 (0,7 km) un Te36 (0,4 km) asfaltēšana, nodrošinot ceļu ekspluatācijai nepieciešamo grāvju, caurteku un nomaļu izbūvi atbilstoši normatīvajām prasībām, par kopsummu EUR 210 tūkst.;
- *2018.gadā turpinās Eiropas Savienības fondu darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” ietvaros projekta „PROTI un DARI!” īstenošana. 2018. gada plānotais finansējums projektam EUR 9400;

*SAC "Tērvete" budžetā EUR 12000 plānoti ēkas "Mežmalieši" video novērošanas sistēmas uzstādīšanai, EUR 10000- augšējo stāvu balkonu hidroizolācijai, EUR- 35000 –stāvvadu nomaiņai. Sakarā ar bērnu nodaļas slēgšanu un veco ļaužu nodaļas paplašināšanos budžetā plānoti līdzekļi inventāra iegādei veco ļaužu nodaļai EUR 12478.

Būtiskākās izmaiņas, kas ietekmē Tērvetes novada pašvaldības 2018. gada budžetu:

Saskaņā ar valdības lēmumu no 01.01.2018. palielināta minimālā darba alga no 380 EUR uz 430 EUR mēnesī. No 01.01.2018. palielināta darba alga tiem domes un SAC "Tērvete" darbiniekiem, kuriem uz šo datumu tā nesasniedza minimālās algas apmēru.

2018.gada budžets dod iespēju domei uzturēt pašvaldības pakļautības institūcijas un pildīt pašvaldības funkcijas. Naudas līdzekļiem palielinoties, rodas iespēja tos ieguldīt novada attīstībā, kā arī no 01.02.2018. palielināt darba algu pārējiem darbiniekiem, piemērojot minimālās algas pieauguma apmēru (50,00 euro), taču nepārsniedzot amatam noteiktās mēnešalgas grupas maksimālo mēnešalgu. Darba algas palielinājums no 01.02.2018., nepārsniedzot 10% no mēnešalgas, ir plānots arī SAC "Tērvete" darbiniekiem.

Informācija par Tērvetes novada pašvaldības budžetu 2018. gadam

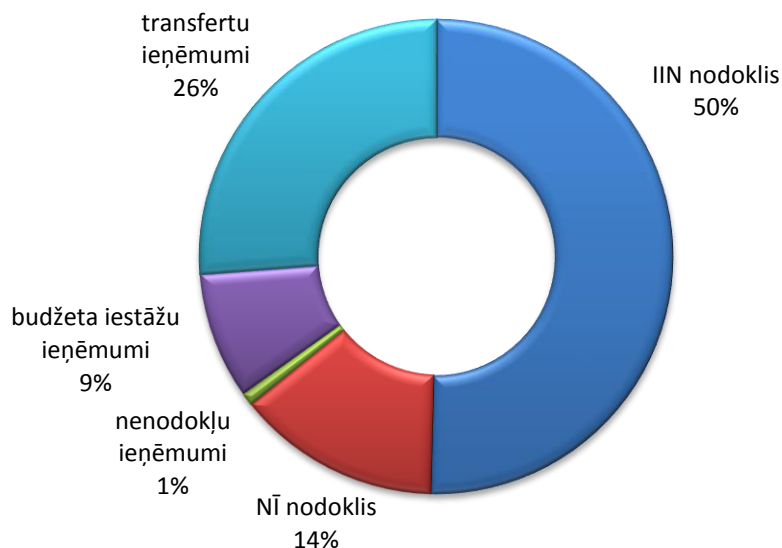
Tērvetes novada pašvaldības 2018. gada budžets atspoguļo pašvaldības iespējas veikt ar likumu „Par pašvaldībām” uzliktos pienākumus, un tas ir saistīts saskaņā ar likuma „Par pašvaldību budžetiem” prasībām un saskaņā ar pašvaldības nolikumu „Nolikums par pašvaldības budžeta izstrādes, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtību”.

Tērvetes novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta, speciālā budžeta un ziedojumu un dāvinājuma budžeta. Tērvetes novada **pašvaldības pamatbudžets** sastāv no Tērvetes novada domes un sociālās aprūpes centra „Tērvete” pamatbudžetiem. Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu apjoms 2018. gadā plānots 5 090 220 *euro*. Pašvaldības pamatbudžeta izdevumu apjoms 2018. gadam plānots 5 551 373 *euro* apmērā. Pašvaldības pamatbudžeta kopīgajos ieņēmumos un izdevumos 20 000 *euro* sastāda pašvaldības dotācija SAC "Tērvete" ēku uzturēšanai un 70 000 *euro* savstarpējie norēķini ar SAC „Tērvete”. Naudas līdzekļu atlikums uz 2018.gada sākumu ir 1 244 128 *euro* (t.sk. domei 1 126 850 *euro* un SAC „Tērvete” – 117 278 *euro*), uz 2018.gada beigām plānots 473 156 *euro* (t.sk. domei 400 000 *euro* un SAC „Tērvete” – 73 156 *euro*). Aizņēmumu no Valsts kases pamatsummas atmaksai paredzēti 147 608 *euro*:

Aizņēmuma mērķis	2018.gadā atmaksājamā pamatsumma, EUR
Sporta halle	36 871
PIG "Sprīdītis" rekonstrukcijas 1.kārta	7 911
PIG "Sprīdītis" rekonstrukcijas 1.kārtas 2.maks.	9 904
Augstkalnes vsk.internāta ēkas energoefektivitātes paaugstināšana	12 683
PIG "Sprīdītis" rekonstrukcijas 2.kārta	34 226
Ielu apgaismojuma rekonstrukcija Augstkalnes, Bukaišu un Zelmeņu ciemos Tērvetes novadā	2 137
Publiskās teritorijas apgaism.izbūve	11 014
Tērvetes novada pašvaldības publiskās teritorijas apgaismojuma infrastruktūras izbūve	6 481
A.Brigaderes pamatskolas ēkas pārbūve	19 931
Kroņauces stadiona pārbūve	3 024
Pašvaldības ceļa Te5 pārbūve	1 259
Pašvaldības ceļa Au49 pārbūve	2 167
Kopā	147 608

Tērvetes novada domes pamatbudžeta 3 641 924 *euro* ieņēmumus veido:

- ✓ nodokļu ieņēmumi – 2 340 434 *euro* (iedzīvotāju ienākuma nodoklis 1 835 746 *euro*, nekustamā īpašuma nodoklis 504 688 *euro*);
- ✓ nenodokļu ieņēmumi – 32 370 *euro* (ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, pašvaldības nodevas un naudas sodi u.c.);
- ✓ budžeta iestāžu ieņēmumi – 314 505 *euro* (ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi);
- ✓ transfertu ieņēmumi – 954 615 *euro* (mērķdotācijas un dotācijas pašvaldības budžetam, finansējums projektu īstenošanai).

1.att. Tērvetes novada domes budžeta līdzekļu ieņēmumu struktūra 2018.gadā (%)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumi veido 50 % no domes pamatbudžeta ieņēmumiem, valsts un pašvaldību transferti sastāda 26 %, budžeta iestāžu ieņēmumi – 9 %, nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir 14 %, nenodokļu ieņēmumi – 1 %.

SAC „Tērvete” pamatbudžeta 1 538 296 *euro* ieņēmumus veido:

- ✓ nenodokļu ieņēmumi – 400 *euro*
- ✓ ieņēmumi no maksas pakalpojumiem – 849 951 *euro*
- ✓ transfertu ieņēmumi – 687 945 *euro*.

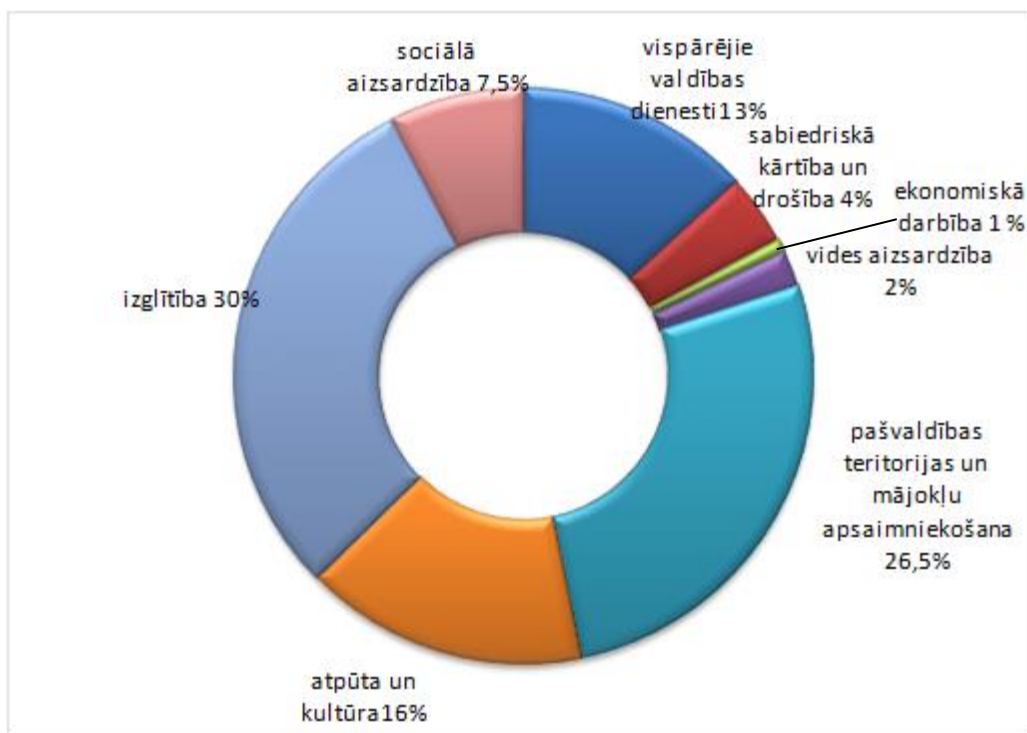
Valsts garantētie ieņēmumi

<i>Ieņēmuma veids</i>	2017.gada fakts	2018.gada plāns	+/- %
Iedzīvotāju ienākumu nodoklis	1 659 867	1 822 600	+ 10
Nekustamā īpašuma nodoklis	466 694	501 788	+ 7.5
Valsts budžeta transferti	337 247	291 479	- 22
kopā	2 463 808	2 615 867	+ 6

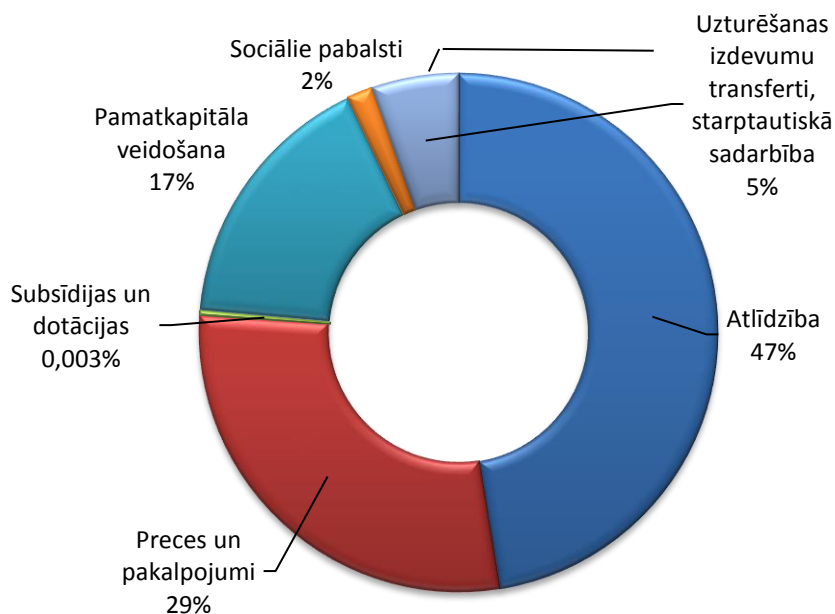
Tērvetes novada domes pamatbudžeta izdevumi 4 058 955 *euro* apmērā ir sadalīti atbilstoši veicamajām funkcijām. Funkciju sadalījums veidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par izdevumu klasifikāciju:

- ✓ vispārējie valdības dienesti – 535 608 *euro*, kas sastāda 13 % no domes pamatbudžeta izdevumiem (administrācija, pagastu pārvaldes, deputāti, komisijas, līdzekļi neparedzētiem gadījumiem, aizņēmumu procentu maksājumi);

- ✓ sabiedriskā kārtība un drošība – 160 294 *euro*, kas sastāda 4 % (pašvaldības policija, apsardze, ugunsdzēsības dienests);
- ✓ ekonomiskā darbība – 31 682 *euro*, kas sastāda 1 % (būvvalde, objektu privatizācija);
- ✓ vides aizsardzība – 81 857 *euro*, kas sastāda 2 % (notekūdeņu attīrīšana, atkritumu savākšana);
- ✓ pašvaldības teritorijas un mājokļu apsaimniekošana – 1 089 890 *euro*, kas sastāda 26.5 % (attīstības nodaļa, ūdensapgāde, ielu apgaismojums, teritoriju apsaimniekošana, apkure);
- ✓ atpūta un kultūra – 643 393 *euro*, kas sastāda 16 % (sports, bibliotēkas, kultūra, projekti);
- ✓ izglītība – 1 211 025 *euro*, kas sastāda 30 % (skolas, pirmskolas grupas, skolnieku autobusi, savstarpējie norēķini izglītībā);
- ✓ sociālā aizsardzība – 305 206 *euro*, kas sastāda 7.5 % (bāriņtiesa, pabalsti, sociālais dienests, norēķini par sociālo aprūpi).

2.att. Tērvetes novada domes budžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām 2018.gadā

3.att. Tērvetes novada domes budžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām 2018.gadā (%)

SAC „Tērvete” pamatbudžeta izdevumus 1 582 418 *euro* apjomā sastāda:

- ✓ atlīdzība – 726 134 *euro*, tas sastāda 46 % no kopējiem izdevumiem
- ✓ preces, pakalpojumi – 781 334 *euro*, 49 %
- ✓ pamatkapitāla veidošana – 30 950 *euro*, 2 %
- ✓ soc pabalsti – 44 000 *euro*, 3 %

Speciālā budžeta ieņēmumi 2018.gadā plānoti 163 264 *euro* un izdevumi – 211 006 *euro* apmērā, tai skaitā autoceļa fonda izdevumi 183 031 *euro*, kas ir plānoti Tērvetes novada pašvaldības autoceļu ikdienas un periodiskai uzturēšanai.

Ziedojumu un dāvinājumu budžeta 2018.gada plānotie ieņēmumi ir 1000 *euro*, izdevumi plānoti 1000 *euro* apmērā.

Ilgtermiņa saistības

Aizdevējs	Mērķis	Līguma noslēgšanas datums	Saistību apmērs			
			2018	2019	2020	2021
Aizņēmumi						
Valsts kase	ELFLA projekta 11-06-L32100-000172 "Sporta halle" īstenošana	30.08.2012	40 938	40 516	40 093	39 671

Valsts kase	Pirmsskolas izglītības iestādes Sprīdītis rekonstrukcijas 1.kārtas īstenošana	21.10.2013	8 466	8 418	8 370	8 323
Valsts kase	Pirmsskolas izglītības iestādes Sprīdītis rekonstrukcijas 1.kārtas īstenošana	17.02.2014	10 598	10 539	10 479	10 419
Valsts kase	KPFI projekta Augstkalnes vidusskolas internāta ēkas energoefektivitātes paaugstināšana īstenošana	14.03.2014	13 603	13 524	13 445	13 365
Valsts kase	Pirmsskolas izglītības iestādes Sprīdītis rekonstrukcijas 2.kārtas īstenošana	18.06.2014	36 568	36 418	36 268	36 118
Valsts kase	Tērvetes novada pašvaldības publiskās teritorijas apgaismojuma infrastruktūras izbūve	20.11.2014	6 803	6 783	6 762	6 741
Valsts kase	Ielu apgaismojuma rekonstrukcija Augstkalnes, Bukaišu un Zelmeņu ciemos Tērvetes novadā	20.11.2014	2 175	2 169	2 162	2 155
Valsts kase	Tērvetes novada pašvaldības publiskās teritorijas apgaismojuma infrastruktūras izbūve	22.07.2015	11 310	11 271	11 233	11 194
Valsts kase	Annas Brigaderes pamatskolas ēkas daļas pārbūve un fasādes atjaunošana	22.07.2015	21 171	21 101	21 031	20 960
Valsts kase	Kroņauces stadiona pārbūve	16.11.2016	3 164	3 157	3 149	3 142
Valsts kase	Pašvaldības ceļa Te5 pārbūve	30.06.2017	1 318	1 315	1 312	1 309
Valsts kase	Pašvaldības ceļa Au 49 pārbūve	11.10.2017	2 270	9 065	9 043	9 022
KOPĀ:	x	x	158 386	164 275	163 347	162 419
Galvojumi			NAV			

Kopā saistības	158 386	164 275	163 347	162 419
-----------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Saistību apjoms % no plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem	3,74	3,88	3,85	3,83
--	------	------	------	------

Tabulā sniegts ilgtermiņa saistību izklāsts kārtējā budžeta gadā un turpmākajos trijos gados, pamatojoties uz budžeta sastādīšanas brīdī spēkā esošajiem līgumiem.

Aizņēmumu saistības no Valsts kases uz 01.01.2018. sastādīja 2 168 174 *euro*.

Pašvaldības 2018.gada saistību kopsumma veidojas no atbilstoši Valsts kases aizdevuma līgumu atmaksas grafikiem aizņēmumu pamatsummas 147 608 *euro* un procentu maksājuma 10 778 *euro* apmērā.

2018.gadā aizņēmumu saņemšana plānota:

- pašvaldības ceļu Te38 (0,7 km) un Te36 (0,4 km) asfaltēšanai;
- piebraucamā ceļa izbūvei AS „Agrofirma Tērvete” birojam;
- pašvaldības autoceļa Bu-1 (Stūrīši – Mednieki) pārbūvei’;
- pašvaldības autoceļa Te-67 (Dūņu Trīņi – Lakstīgalas) pārbūvei.

Pašvaldības saistības 2018.gadā, ievērtējot esošos aizņēmuma līgumus un plānoto aizņēmumu, prognozējas līdz 4 %.

Domes priekšsēdētāja

Dace Reinika